

Het tiende jaar MUS zit erop

Het tellen van vogels in stedelijk gebied is van oudsher weinig in trek bij vogelaars. Daarom begonnen Sovon en Vogelbescherming in 2007 met het laagdrempelige Meetnet Urbane Soorten (MUS). Hiermee monitoren we aantalsontwikkelingen en verspreiding van stads- en dorpsvogels. Het tiende jaar is nu afgesloten en we kunnen de voorlopige balans opmaken van 2016. Vanaf 2014 is MUS onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM).

Indrukken 2016

De MUS-nieuwsbrieven houden waarnemers op de hoogte van voorlopige resultaten. Ook is er ruimte voor veldervaringen en ander nieuws. Als de gemiddelde aantallen per telpunt in 2016 vergeleken worden met vorig jaar, dan blijkt dat van de 22 volgsorten er 8 in duidelijk lagere aantallen zijn gezien. Voorbeelden zijn Stadsduif, Turkse Tortel, Spreeuw, Groenling (en Konijn). Het aantal soorten met een positief beeld, zoals Roodborst en Zanglijster, is kleiner. Van de soorten die tijdens de avondtel-

TRIM) voor niet-getelde punten. Voor het berekenen van de trends is het bij de meeste soorten van belang dat de eerste en tweede telling zijn gedaan, voor enkele soorten, met name de Gierzwaluw, geldt dat voor de tweede en derde telling. Hiermee hebben we jaarlijks van ongeveer 75 vogelsoorten een trend.

De tellers met een groep van 100

Het beste is als op zoveel mogelijk punten gedurende meerdere jaren alle drie de tellingen worden uitgevoerd. Jaarlijks doen er zo'n 750 (mede)tellers mee aan MUS.

Elke teller die minimaal twee jaar de drie tellingen in zijn/haar postcodegebied heeft gedaan doet mee in de trendberekening.

Hoe meer jaren je doet hoe waardevoller de uitkomsten zijn. Ruim 100 waarnemers verdienen een extra pluim. Ze hebben vanaf het begin van MUS meegedaan en (bijna) alle 30 tellingen uitgevoerd!

Dat het project laagdrempelig is opgezet, was ook met de bedoeling om nieuwe tellers te binden. Waren het in de beginjaren vooral bekende Sovon-waarnemers die zich aanmeldden, tegenwoordig is meer dan de helft van de tellers nieuw voor ons. Het telproject is ook populair bij vrouwen; 30% van de MUS-tellers is vrouw terwijl dat bij andere projecten ongeveer 18% is.

Themanummer Stadsnatuur

Een recent verschenen nummer van De Levende Natuur heeft als thema 'Stadsnatuur'. In het bijna 60 pagina's tel-

Boven: MUS-tellers Dineke van Krimpen en Florence Werkhoven tijdens de ochtendtelling op een telpunt aan de rand van Zutphen. Goed voor onder meer een Nachtegaal. Foto: Dineke van Krimpen.

Links: Stadsduiven, stad Groningen. Foto: Wil Leurs/Agami.

ling aandacht krijgen, zijn Gierzwaluw en Huiszwaluw in iets hogere aantallen gezien. Het zijn eerste indrukken, de precieze veranderingen weten we pas wanneer alle tellers hebben ingevoerd, extreme aantallen eruit gefilterd zijn en er bijgeschat is (met

lende nummer zien we een dwarsdoorsnede van wat er aan natuur en bescherming te beleven is in de urbane omgeving. Beschermers en stadsecologen delen hun ervaringen. Behandeld worden planten, insecten, vissen, vlinders, vleermuizen en natuurlijk vogels. Het vogelartikel vat de resultaten van bijna tien jaar MUS samen. Soorten die voor het broeden afhankelijk zijn van groen, zoals bomen en struiken, nemen veelal af. Bij de huizenbroeders zijn toe- en afnames in evenwicht, terwijl de meeste watervogels toenemen. De Huiszwaluw lijkt niet verder achteruit te gaan en vooral de hoge dichtheden in nieuwe wijken en steden als Almere stemmen hoopvol. Het artikel is te downloaden via de MUS-pagina.

Veel dank aan de honderden MUS-tellers. Dankzij hun inzet hebben we een goed beeld van het reilen en zeilen van stadsvogels.

● Jan Schoppers

> sovon.nl/mus